

Finansdepartementet  
103 33 Stockholm

## **Långtidsutredningen 2023 - Finanspolitisk konjunkturstabilisering, SOU 2023:58**

Syftet med utredningen är att diskutera om det finns skäl att komplettera nuvarande finanspolitiska ramverk med ett ramverk för finanspolitisk konjunkturstabilisering. Utredningen argumenterar för införande av ett sådant ramverk och visar hur det skulle kunna utformas.

Utredningen föreslår bland annat att:

- det inrättas en nämnd med konjunkturinstitutet som värdmyndighet som lämnar rekommendationer till regeringen om inriktningen på de konjunkturstabiliserade åtgärderna.
- Finanspolitiska rådet ska granska den finanspolitiska konjunkturstabiliseringen. Rådet tillförs ytterligare resurser för uppdraget. Rådet ska läggas som en funktion under riksdagen.
- budgetprocessen ändras och budgeten förhandlas fram i finansutskottet.
- konjunkturstabiliserande åtgärder ska hanteras i en särskild budget

### **Sacos ställningstagande**

Saco delar utredningens uppfattning att finanspolitiken behöver ta ett större stabiliseringspolitiskt ansvar för att bland annat minska behoven av okonventionell penningpolitik. Men Saco anser inte att det ska organiseras inom ramen för ett särskilt ramverk.

Den ekonomiska utvecklingen är osäker och det är bevisligen svårt att förutse vad stabiliseringspolitiken kan behöva hantera framöver. Det är också oklart hur mycket och på vilket sätt det politiska beslutsfattandet faktiskt kommer förändras när det enligt utredningens förslag blir mer tjänstemannastyrt. Dessutom finns det idag inte några formella hinder för en regering att föra en mer aktiv finanspolitik över konjunkturcykeln.

Det är svårt att förutse hur stora insatser som kommer att behövas för konjunkturstabiliserande insatser och vilka typer av åtgärder som behöver ökas i en nedgång och minskas i en uppgång. Vissa förändringar av åtgärder sker alltid med automatik andra behöver mer aktiva beslut. Därför är det svårt att skilja ut en särskild budget för konjunkturstabiliserande åtgärder.

Det nuvarande finanspolitiska ramverket togs fram under en djup ekonomisk kris på 1990-talet. Ramverket har bidragit till de nuvarande starka offentliga finanserna. Men det har skett på bekostnad av försämringar i offentlig sektor och brister i underhåll av infrastruktur.

Samtidigt har det tillkommit ökade resursbehov för upprustning, energiförsörjning och klimatomställning. Det är tydligt att det behövs långsiktiga finanspolitiska satsningar för tillväxtskapande åtgärder och kvalitetshöjningar i välfärdssektorn.

Saco anser att det finanspolitiska ramverket är viktigt, samt att det behöver utvecklas. Det går att både höja skuldkvoten och periodvis ha ett underskottsmål, vilket ökar ramarna för såväl långsiktiga finanspolitiska satsningar som kortsiktig stabiliseringspolitik. Det går även att lätta på kommunernas balanskrav genom till exempel bättre möjligheter för förlustutjämning som diskuteras i utredningen. Fokus på diskussionerna bör ligga här inte på utvecklandet av ett ramverk för konjunkturstabilisering.

Se bifogat remissvar från Sveriges lärare för ytterligare kommentarer.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist,  
samhällspolitisk chef

Håkan Regnér, chefsekonom